

POCHYLAJ BŮH

ČAS OPIS EVANGELSKÍCH SERBŮ

6. číslo

Budyšin, meja 1972

Lětnik 92

Hrona na smažnik

Zo by naša wutroba byla cyle z Knjezom, našim Bohom! 1. kral. 86,1

W nowym Lutherowym teksće, kotryž je němski ekumeniski wuběrk za hromadne čitanje w bibliji tež při wuzwolenju měsáčnych hronow přewzał, kaž namakaće na koncu Ochranowskich heslow (Herrnhuter Losungen), rěka naše slovo přeložene: „Zo by naša wutroba byla n j e d ž ě l e n a při Knjezu, našim Bohu!“ To je dwoje, hač někajku wěc nježdělenu jenož za sebje mamy abo hač dyrbymy ju džělić z druhimi. Druhdy to hinak nježdě, ale kak lochko zwada a njespokojnosć z toho nastanje! Hdyž so pak wo wutrobu jedna, smě ta jenož jednomu slušeć. Tak je to na přikład w mandželstwje a w lubosci: Zona chce mjeć wutrobu a dušu lubowaneho muža nježdělenu. A nawopak je runje tak! Kelko konfliktow a dušineje nuzy budže, hdyž je hinak. My znajemy tajke pady z dramow, z filmow, z romanow a — ze žiwjenja našeje wokoliny!

A runje tak chce Bůh Knjez — to tu kral Salomon při woswjećěnu Jerusalemskeho templa wosebje wuzběhuje — wutrobu svojeho luda nježdělenu mjeć a njecha tam mjeć wěste wokrjesy, kotrež druhim mocam, snano přiboham slušeja. Runje to samsne sebi žada Bůh Knjez wot nas, kotřiž slušamy k Božemu ludu noweho zakonja. My jemu slušamy. To chcemy na přikład zwuraznić na serbskim cyrkwinskim dnju, na kotrymž chcemy so w tutym měsacu zhromadzić: My smy Boží lud serbskeho jazyka a naroda a jemu přislušamy.

Ale nětko dyrbi we wěcach wěry naša wutroba jemu nježdělena slušeć. Pawol je to tak zwuraznil: „Wy njemóžće jedne dobo pić Knjezowy kelich a čertow kelich!“ (1. Kor. 10,21) abo: „Kajke towarstwo ma prawdosć z njeprawdosću! Abo što ma swětlo činić z čemnosću? — Abo kak so runa Boží templ z přibójskimi?“ (2. Kor. 6, 14,16) Bůh njecha našu wutrobu džělenu na přikład z pjenjezami a ze zemskeho kublamy. Wězo trjebamy te, ale swoju wutrobu njesměmy na nje powěsnyć, ale jenož na Boha. Typiski čłowjek z džělenej wutrobu bě kral Herodaš, kiž da Janej krćenikej hlówu sjeć. Wón to njechaše, wšak bě Janej přichileny a pytaše druhdy jeho dušowpastyrsku radu. „Herodaš pak so Jana boješe, dokelž wědžeše, zo bě prawy a swjaty muž, a wobarnowa jeho; a we wj e l e w ě c a c h posluchaše jeho a slyšeše jeho rad.“ (Mark. 8,20) Rjenje bě, zo bě jemu, to rěka: Božemu slowu, potajkim Bohu Knjezej samomu, poslušny. Škoda pak je, zo posluchaše jenož w mnohich wěcach, nic we wšitkich! To bu potom jeho zahuba! We wěcach wěry k Bohu, našemu Knjezej plaći tež: Wšitko abo nič! Pak smy křescenjo, pak njejsmy! Žana položenosć njesmě mjez nami być. Powyšeny Knjez praji w zjewjenju swj. Jana (st. 3, 15,16): „Ja wěm twoje skutki, zo ani zymny ani čoply njejsy! Ow hdy by zymny abo čoply by! Dokelž pak sy liwki a ani zymny ani čoply, će wuplunu z mojeho erta.“ La.

Ja njeprošu, zo by ty jich ze swěta wzal

Štwórtk, 20. 4. 1972, slyšachmy wazny přednošk studijneho direktora Günthera Krusche z Lückendorfa na Rakečanskej farje. Wón zaběraše so z našej křescanskej wěru w tutym našim džensnišim času.

Jeho přednošk měješe wulku podobnosć na Jeremiasowy list na Židow, kotřiž w Babylonskim zaječu stysknje čakachu na wrót do dominy.

*Twarće domy
a bydłce w nich.
Čińće sebi zahrody
a jěšće jich plody.
Bjerće sebi žony
a plodźće synow a džowki.
Přisporjěće so tam (w Babelu!)
a njewoteběraće.*

*Pytajće toho města lěpše,
hdyž sy ja (Bůh) was dowjesat dať,
a modlće so za njo*

(za město Babylon) ke Knjezej;

*přetož hdyž so jim derje pónďže,
pónďže so tež wam derje.
Njedajće so zawjesć wašim profetam.
Njokedžbujće na waše sony,
kiž so wam džija.*

Tutón Jeremiasowy list so Židam w Babylonje cyle wěsće njeje lubil. Njesteji profet na boku pohanskeho kejžora?

„Wón je přeradnik našeje dobreje wěcy. Hdyž na njeho posluchamy, je naša móc přeciwo Babylonskemu knjejestwu zlamana. To njesmě być. Ju nic so podať. Tež z tutym kejžorstwom budže jónu kónč — a to bórce. Na žadny pad z Babylonom hromadže, hišće wjele mjenje za njón džělać. Za njón samo so modlić? Njemóžne!

Zo by so jemu derje šlo? Ně, zwřěšćić Babylon dyrbi. Potom budžemy my swobodni.“

Što mamy přeciwo tajkemu měnjenju prajić?

To je tež jedne stejnišće, ale profet hinak radži.

Nic zběžk, nic złósć, ale stróžba pólšušć přeciwo Božej woli je jenišće prawa.

Hač je Babylonski kejžor Nebukadnecar prawdu abo njeprawdu činił, hdyž je židowski lud do svojeho kraja wotwlekl, to njech njejsu rozmyslowanju zajateho luda, kiž při Babylonskich rěkach sedžeše a plakaše, hdyž spominachu na Cion. *Swoje harfy powěšachu na wjerby w dalokim, cuzym kraju.*

Wón běše na Serbskim cyrkwinskim dnju. Swěru wón poslucha na přednošk a přiruna jón ze svojimi samnymi nazhonjenjemi.

Tam jim kazachu Cionski kěrluš zaspěwać.

Kak móhli pak Knjezowy kěrluš spěwać w cuzym kraju?

„Jelizo tebej zapomniju, Jerusaleme, njech budže zapomnjene mojeje prawicy.

Njech mój jazyk so k mojim džasnym přilěpi, jelizo na tebej njespomina, jelizo njezměju Jerusalema za swoje najwjetše wjesele.

Ty skažena džowka Babylonska, derje tomu, kiž tebi zaplaći, štož sy nam zleho načiniła.

Derje tomu, kotryž twoje mlode džěci wozmjě a rozbije je wo skatu.“

Jara derje móžemy sebi předstajić, kak su Židza tutón hidy polny „psalm“ z wulkej hórkosću a zasakłosću přeco zaso a zaso spěwali. Najswěrniji běše tón mjez nimi, kotryž měješe najwjetšu hidu na Babylon, kotryž móžeše jón najhóršo zakliwać: *Derje tomu, kotryž twoje mlode*

džeci woznje a rozbije je wo skału. Takle zła može slepa hida być. Hó-rje tola wjace njeńdze!

Kak cyle hinak rěči Jeremias:

*Pytajće lépsze města Babylona!
Modlće so za Babylon. Zabudźće
swoje zle sony, kotrež so wam dźija.*

Lubił so zajatym Židžam Jeremia-sowy list njeje,
a tola bě wón prawy
a dobry.
Nic hidu wusywać,
ale ju pomjeńšeć.
Nic čakać na hrozny kónc přeći-w-nika,
ale so modlić,

zo by so nam wšëm hromadže derje što, doniž smy na tutej zemi. W.

Naše inteligentne burówki — naša hordosć.

Maria Skłodowska-Curie

Cyły wučeny swět, wosebje pak Pólska a Francoska, swjećeše před pjeć lětami (1967) stote narodniny wulkeje pólskeje žony Marie Skłodowskije-Curie.

Njewšědny čłowjek, wulce wučena žona je mjeno pólskeho luda sławiła.

Maria Skłodowska narodzi so 7. 11. 1867 we Wařawje. Jejny nan, Władysław Skłodowski, běše z wučerjom fyziki, mać pak předstejerka domu za holcy. Dom Skłodowkec staršuju bě wuznamny ze swojej kulturnej a duchownej wyšinu.

Hdyž měješe so Maria, najmlódša z pjeć džeći narodzić, pokazachu so pola maćerje přenje znamjenja suchoćiny. W dzesatym léce swojeho džećatstwa zhubi swoju najstaršu sotru a bórže potom lubowanu mać. Mała čučiwka Marka je tutón čas jara bolostnje přežiwiła.

W swojej rjadowni bě wona najmlódša a so wuznamjenješe z dobrymi wuspěchami. Gymnazij skónči ze zlotej medalju.

Po maturje ma Maria swoje starosće dla přichoda.

Čežke materiálne položenje nana nuzuje studowace džeći, zo sebi z „hodžinami“ přizastuža trěbne pjenjezy. Maria njebě hišće swoje 18. léto dokonjała a dyrbyeše tež na „hodžiny“ chodzić, zo by džeći wučila. To bě hustodosć za nju ponižowaca služba. W swojim swobodnym času zamkaše so Marja do swojeje stwy, zo by tam čitała a pisała.

Nětko nasto problem, kak studowac, hdyž Wařawska uniwersita njeprějimaše žony. Ze swojby běštaj dwaj před skónčenjom swojich studijow — bratr Józef medicinu a sotra Helena pedagogiku. Bronislawa a Marja sonještej wo studijach w Parisu. Wona měješe hižom něšto nalutowanych pjenjěz. To wšak bě jenož mały džěl toho, štož bě trěbne za docpěće wotmyslenja. Maria so rozsudzi přiwzać městno jako wučerka, zo by móhla sotře pjenjezy słać za jeje studij w Parisu.

Maria so scáhny na wjes. W tym času pilnje wuknješe. Po nocach sydaše za swojim małym pisanskim blidkom. Z biblioteki sej požčowaše knihi. Zdobom wuknješe pola nana matematiku. Z chwilemi wšak dwělowaše, hač so jejne plany hdy dopjelnja. Byrnjež bě najmlódša, staraše so swěru wo cyłu swojbu, a tak sej horco přeješe, zo by móhla dale studowac. Hdyž bě tři léta na wsy byla, wróci so do Wařawy.

List Bronislawy wołaše Mariju do Parisa:

Na kóždy pad je nuzne, zo so rozsudziš. Předolho hižom čakaš. Ja Či praju, zo za dvě léce činiš swój licenciat. Rozmysluj wo tym! Zběraj pjenjezy a nalož je derje. Nikomu je njepožčuj. Najlépje by bylo. To by hnydom franki kupowala, přetož kurs je nětkle runje dobry ...

Maria ma hišće swoje wobmyslenja, nana wopušić. Wona započina chablać. Skónčenje dońdže k rozsudej, zo Maria hišće jedne léto we Wařawje wostanje. Wona polěpsuje swoje financy z „hodžinami“ a džeća w laboratoriju.

Skónčnje Paris !!

Maria je po swojim horcym přecu studentka Pariskeje uniwersity Sorbon. Wona chodži na přednoški a swoje wucho zložuje na hós profesorow. Wona ma wulke čeže z rěču. Rozdžěl mjez tej francoskej rěču, kotruž bě na gymnaziju nawuknyła, a Pariskej je wulki.

Dr. Kazimierz Dłuski, muž sotry Bronislawy, pisa wo njej nanej do Wařawy:

Maria jara chutnje džeća. Cyły džen je w uniwersite, tak ju jenož wječor widžimy. Wona je tak samotatna wosoba! Wy sće mi přecelnje nadawk dać, zo bych so wo nju starał, ale wona mi ani prawy respekt njewopokazuje a tež docyła mje njepostucha ...

Ze železnej wolu a njewšědnej wutrajnosću wuknje francosku rěč. Zo by dospołny měr měła, džeći so wot sotry. Wona sej najima sama swoje skromne bydenje. Wona hlódní a při tym intensiwnje wuknje pod čežkimi wobstejnoscemi.

Za přeni termin zloží swój licenciat fyziki a wróci so dom. Hdy bychu jej njedali dobroćiwi ludžo stipendium, wona njeby móhla dale studowac. Wona njeměješe žane pjenježne rezervy wjace.

Zbožowna wróci so do Parisa. Nětk može so lépe zežiwić a njetrjeba z bydenjom a tepjenjom tak jara lutowac.

Z programa swojeho žiwjenja je wušmórnyła mandželstwo a lubosć. Jejny swět je tak prosty a surowy.

Wosud da ju so zeznac z profesorem Péтром Curie. Tole znajomstwo so pohlubši. Maria zloží swoje pruwowanja wulkotnje. Prjedy hač dom wotjědže na prózdny, jej Pétr Curie swoju ruku poskić. Maria přemysluje. Wona čuje so winowata, so do domizny wrócić.

Po prózdnych wróci so do Parisa a so rozsudzi za mandželstwo z Péтром Curie. Mandželskaj mataj zhromadne žiwjenje powołanskeho džeća bjez kóždeje přestawki. Jeničke wotměnjenja su wopyty pola staršuju Pétra Curie a wulěty z kołom do Pariskeje wokoliny.

Za přeni termin zloží Maria swoje dalše pruwowanja, kotrež jej dadža prawo wučanja na srjedźnych šulach.

W druhim léce mandželstwa zjednosći so z čežkim powołanskim džěłom čeža samodruhosće. Bórže narodži so Irena. Maria dyrbi zdobom wobstarać dom, maćerne winowatosće a powołanje. Bjez džiwa, zo so jewja znamjenja suchoćiny. Swak dr. Dłuski radzi k přebywanju w sanatoriju na někotre měsacy. Maria tónle namjet raznje wotpokazuje.

Mandželskaj mataj so z pjenježnymi nuzami bědžić. Skromna mzda, najimanje džěłanskeje rumnosće a najnuzniše srědky za sebe a džećo!

Rozmyslujo w doktorskim džěle, rozsudzi so Maria po dolhich rozřečowanjach z mužom so zaběrac ze slědženjem Henrika Becquerela wo uranje. Sprócniwe slědženje nad uranom so započina a dońdže k dopóznacu, k najwážnišim dopóznacám. Wšitke slědženja stawaju so pod nimoměry primitiwnymi wobstejnoscemi. Štyri léta džěłataj w drjewjanej kólni. Za swoje samsne pjenjezy dozwožujetaj z Českeje trěbny material. „Ani pjenjezy ani laboratorij ani žaneje pomocy njejsmoj měloj, zo bychmoj swoje čežke a wážne nadawki dopjelnić móhloj“, napisa raz Maria. — „Z ničeho dyrbjachmoj něšto natwarić. Hdyž je Kazimierz Dłuski moje studentske léta heroiski čas mojeho žiwjenja mjenował, tak móžu změrom prajić, zo běchu tele léta za mnje a za mojeho muža heroiska doba naju zhromadneho žiwjenja. A runje w tutej žalostnej kólni smój najrjeiše a najzbožowniše dny swojeho žiwjenja měloj — swojeho žiwjenja, kotrež bě jenož džělu poswjećene. Husto sym tam namaj jědž přihotowala, zo njebychmoj trjebałoj někakje wážne džěto wosebje přetorhnyć. Wječor padach z mučnosću.“

Pod tajkimi wobstejnoscemi džěłataj wot 1898 do 1902. Při wšëm nještaj woslabnyloj. Zwjazanaj běštaj ze zhromadnym začuwanjom a w jenamej lubosći k wědomosći, zo móžeštaj w swojej drjewjanej kólni žiwjenje wjesć, kotrež bě tak docyła přećiwo naturje.

Wuslědženje wulkeju wučencow zajimowaše cyły swět. Wšitcy wučeni přejachu sej, hišće wjace nadrobnosćow zhonić.

Nětk přińdže čas česćowanjow, slawa a připóznaca.

W léce 1903 přepoda so jimaj Nobelowe myto. Wobaj staj tak mućnaj, zo nimataj mocy do Šwedskeje džěć a tam wosobinsce přijimac myto, a medalju. Slawa stupa do jeju čiecho domu.

Wonaj sebi přejetaj, zo by wokoło njeju zaso woćichlo, zo móhloj dale slědžić.

Jimaj so narodzi druha džowčička — Ewa.

Pétr Curie bu pomjenowaný za so-

bustawa akademije. Tale česć jeho mało zajimowaše.

W lěće 1906 znjezboži Pětr Curie smjertnje na drože. Maria začuwaše smjerć lubowaneho mandželskeho z cyłej bolosću a hórkosću.

Hdyž wójna wudyri, zamołwi so Maria Curie za službu w chorowni.

Ale hižom w lěće 1919 nadeńdźemy ju znowa na čole laboratorija. Hdyž bě Maria swoje pjećdesate lěta skónčila, bě wona zaso wjeselša. Čas bě změrował jeje ból, byrnjež tež njebudže ženje wjace zbožowna, tak bě nětk tola ta starša přecelka swojeju džowkow.

Maria pućowaše do wukraja, hdžež ju ze zahoritoscju witachu a jej wšelke česće wopokazowachu. W Zjednočených stach přepodachu jej jedyn gram radiuma za wědomostne slědženje.

Maria jědžeše tež tři, štyri króc do Pólskeje. Wona měješe přece, zo by so we Wařawje wutworil tež tajki

*Nadžijomnje změjemy Was,
Wy lube Slepjanki,
tež we Łazu mjez nami.
Za Was holanow je Handrij Zejler
swoje najrjeńše pěsnje napisal.*

institut. Tuž prošese w Zjednočených stach znowa wo jedyn gram radiuma – tón raz za Pólsku.

W lěće 1932 přebywa hišće raz we Wařawje na poswjećenju Instituta. To bě jejna poslednja jězba do Pólskeje.

Wona pisa, kak je tam wječor sama so wuchodzowała při brjoze wulkeje rěki Wisły. Tamna Krakowska pěseń jej přińdže do myslow, w kotrejž so rěči, zo je kuzło pólskich rěkow tak wulke, zo štóž je so raz do nich zalubował, je hač do smjerće wjace njezapomni. „Štož mje nastupa, su tele słowa wěrne. Tale rěka ma na mnje tajku móc, zo to ani zrumić njemóžu.“

Hdyž Maria čuje, zo so smjerć jej bliži, pyta zabywanje w džěle a bjerje hišće wjace winowatosćow na so. Wona njekedźbuje na swoje bědy. Chorosc pak ju přemóže. Wona dyrbi

doma wostać. Lěkarjo njemóža jeje schorjenje spóznać: sylna temperatura a žalostne woslabnjenje. Ju do wjezu do hór do sanatorija. Byrnjež je tam wobdata wot najlěpších lěkarjow, w juliju 1934 wumrěje.

Wona bě wopór svojich slědženjow. Radiumowe pruhi, kotraž bě wona hromadže ze swojim mužom wuslědžila k spomoženju čłowjestwa, běchu jejnu zažnu smjerć zawinowale.

Cicho ju pochowachu w Sceaux při boku Pétra Curie.

Kalendarz ewangelicki 1968

Z wosadow

Klukš: Wutoru, 18. apryla, zeńdže so cyrkwinske předstejerstwo, zo by svojego čestneho sobustawa bratra Korlu Hottasa ze Załhowa k poslednjemu měrej přewodžalo. Městopředsyda předstejerstwa bratr Róža z Brěmjenja so rozžoňowaše w mjenje předstejerstwa. Na dobre wašnje so knjez Rěčka z Klukša w mjenje LPG podžakowa. Předar wukładowaše na kemšach słowa psalma 22,28 a Mateja 24,14.

W tutech njedželach přińdže wuznamny projekt twara wodowóda ke koncej. Hižo maja tući wjesnjenjo wodu, kiž dyrbjachu lětdžesatki do zahrody diakonata a druhdže po wodu chodźić. Nastupa to wosebje wobydlerjow bywšeho ryčerkubla a tych, kiž bydla po puću do Zdžěrje. Před Klukšom je Lichan wodowód dostał. Tam je so dyrbjalo přez cyłe lěto 1971 pitna woda z tankami dowožować. Spytachu drje nowe studnje twarić, ale woda njebě dobra.

Pol Čělchowa su džěla při nowym skládže bėrnów nimalo doskóńčene. Hižo přez zymu su so tam bėrny skladowali. Prodrustownicy běchu prawje spokojni. Mnoho žonow a tež muži su pod nawodom knjeza Wirtha z Brěmjenja nowe džělowe městno dostali.

Pódlá Hausmanec statoka w Lěskeje so twari nowa hródz za kormjenje bykow. Džěla, kiž su so nazymu zahajili, postupuja. Móžno, zo při tym přihladowar wjace widži hač twarcy sami.

Cyrkwinske předstejerstwo z lajkami wosady w nalěču tutoho lěta wšě konta cyrkwinskih dawkow přeprowowaše a porjedžeše. Wšě, pola kotrychž so něšto změni, dostachu přeprošenje na rozrěčowanje. Dobře zetkanja mějachmy w Klukšu, Čělchowje a Kupoji, mjertzom to bě rozrěčowanje w Połpicy skandalozne. Do krasneje kapałki běchmy wosadnych z Połpicy, Noweje Wjeski, Wotpočinka a Lěskeje přeprosyli. Zdžěla přińdžechu k nam a prajachu: „20,— hr. a nic wjac!“ (Při tym dóstawaja 400–500 hr na kóždy pad do ruki!) Je nam tola jasne, zo je wosada wosebje džensa na to pokazana, zo so wosadni poměrnje na nadawkach wosady wobdžěla. Hdyž samo z bibliskimi štučkami (to je chwalebne!) argumentowachu, tak sč hodžeše jenož prajić, zo tón, kiž je Chrystusa prawje zrumi, tež po

swojich móžnosćach rady ze svojich pjenjez dawa.

Zašu zymu je so naš diakonat znowa wot Reichelec swójbje z Wulkeje Dubrawy kryl. Nětko staj zaso knjezaj Rössel a Glawš rošty twarskeho mištra Domaški ze Zdžěrje stajiloj, zo by so móhla ryna přičinić. Klempnarski mišter Kadner tež prawje bórže k nam přińdže. Wšěm jara wutrobny džak!

Naš luby Klukš je za swoje 750 lět někotrych dobrych a sławjených mužů hospodował. Njeh džensa dweju naspomnu.

Před wjace hač 110 lětami (26. 8. 1858) narodži so tu w džensa Janetzec statoku

Korla Bohuwěr Šěca jako syn wojnarja. Pozdžišo bě za wučerja w Rachlowje pod Čornobohom, hdžež přeslědži z wulkej pilnosću přirodu. Mjez wědomostnikami wulkeho swěta bě připóznaty znajer mjetelow. Jeho wučene, ale zajimawe a hustosće žortniwe nastawki su so Serbam lubije.

Tute nastawki so po wójnje znowa wudachu jako knižka:

Čłowjek w přirodže

Chutnje sebi přemyslujemy, hač móžemy sej pjenježnje zwěric, na diakonat dać tafličku přičinić, hdžež je Handrij Zejler w lětach 1832–1835 pola wudowy 1830 zemrěteho diakonusa Jeremiasa bydlil. Na 500,— hr by wudypanje pisma plaćilo do marmoroweje tafle, kotruž hižom tu mamy. Abo je hdže něchtó, kiž by nam to tuńšo wobstaral?

Přecelnym, šcedriwym darićelam njeh je naše konto naspomnjene: Postscheckamt Dresden 269 25 abo IHB Bautzen 4961 – 32 – 59 (Handrij Zejler).

Budyšin. Swěrnaj serbskaj mandželskaj Gustaw Janak a Elsa Frieda rodž. Bläscheć móžeštaj 3. junija 1972 swój zloty kwas swječić. Poprawom bě jeju kwasny džej tydžen přjedy, ale Festiwala serbskeje kultury dla wotstorčištaj mandželskaj swjedžen wažneho jubileja.

28. meje 1922 bě jeju farar Bogumił Šwjela-Dešnjanski w Michałskim Božim domje wěrował, kotrehož pačerski hólč bě Gustaw Janak byl. Bogumił Šwjela bě džěw 1908–1912 za fararja we Wochozach. Jubilara ródna wjes Čelno słuša do Wochožanskeje wosady.

Janacek swójbja w Čelnom bě w přecelstwj z Henrikom Jordanom, Popojčanskim kantorom, z delnjoserbskim „wotčincom“. Tak je knjez Janak hižom w młodych lětach přišoł do kruha přeswědčených Serbow: farar Bogumił Šwjela, kantor Hendrik Jordan, prof. dr. Muka, Marko Smoler a wjele druhich. Z našim luby přecelom seniorom K. P. Lanštjacom-Praskim je tež hižom přez 50 lět spřeceleny.

Našu lubu jubilaru, knjeni Janakowu, je juhosłowjanski moler An-

Konto za Pomhaj Böh:
4962 – 31 – 680 134
Sorbische Superintendentur

ton Trstenjak w serbskej drasće mowlował. Mnozy su tutón lubozny wobraz widźeli — njewědžo wšak, koho předstaja.

Njeh je lubymaj jubilaromaj hišće dolhi a rjany wječor žiwjenja spožčeny — poŋny radostneho džěla za serbski lud.

Njeswačidło. Lubaj serbskaj mandželskaj Pawoł Kujau a Marta rodž. Polanec swjećeštaj strowaj a čilaj z lubymi džěćimi a wnučkami a při-wuznymi 3. junija 1972 swój zloty kwas. Njeswačanska wosada je Kujauec domej džakowna za wšu pomoc a podpěru. Přez lětdžesatki je nam wosebje knjeni Kujauina jedna z najswěrnějšich pomocnikow we wosadnym žiwjenju.

Bóh Knjex přewodź jubilarow dale ze swojej hnadu a miłosću a zaplać jimaj šćedriwje jeju woporniwosć a daj jimaj hišće wjele wjesela na džě-čoch a wnučkach.

Klukš. Marta Augusta Jurkowa rodž. Fiedlerjec z Kislicy woswjeći 22. 4. 1972 swoje džewjećdžesacy.

Jubilarka je so dolhe lěta wo Pomhaj Bóh w Polpicy a w Kislicy starała. Někto drje to wjace činić njemóže, ale přeco so hišće za Serbow problemy kaž tež za wosadne naležnosće zajimuje.

Bóh daj jej měrny wječor žiwjenja a jónu, zo by čicho z tuteho swěta čahajć móhla.

Hdyž přindžeće do Łaza ze swojimi wozydłami, mějće wjace discipliny hač tući awtomobilisća na wobrazu, kotřiž stajichu swoje wozy runje tam, hdžež bě zakazane.

Přindžeće wšitcy!

Bóh Knjex wam daj dobrou jězbu!

Rukowar

Někajki čłowjek kupi sej njedaloko města małe gospodarstwo. (Hdže a hdy je to było, njewěm, jenož to, zo je so zawěrnje stało.) Wšě nalutowanki muža běchu wučerpane. Jemu ničo wyše njewosta, wón dyrbješe sej pjenjezy požići.

„Kajku wěstosć mi daće, zo mi pjenjezy wróćice?“

„Mam gospodarstwo.“

„To njeh je, ale to wjele njerěka. Maće někajkeho přečela, kotryž by za Was rukować móhl?“

„Nimam.“

„Zawěrnje nikoho?“

„Wokomik, prošu. Ja so dopomnu, zo mam jednoho jara dobrego přečela.“

„Kak rěka?“

„Jězus Chrystus.“

Zamóžity muž běše spodžiwany. Po chwili džeše:

„Měničice chutnje to z tym Jězusom?“

„Ja njebych woprawdže žanoho wědzał, kiž by lěpje za mnje rukować móhl.“

„Derje!“ rjekny muž a da tamnemu ruku. „Njeksym hišće ženje tomu podobneho činił, ale z Wami a Wašim rukowarjom chcu to spytać.“

Hospodar wróći so dom a džělaše spróćniwje. Po žnjach zaso dōndže k swojemu wěričelje.

„Ja přińdu Wam swój dołh zaplaćić.“

„Wy mi nješće ničo dołžny.“

„Kak to mēnice?“

„Waš dołh je zaplaćil za Was Waš wěričel. Tak husto hač sym na Njeho spominał, sym dyrbjał wo swojim žiwjenju hinak myslić, hač běch to hač dotal zwučeny. Ja sym přišoł k wěrje. Ja sym wjace přez Was doštal hač Wy přez mje.“

„To njeběch wočakował“, rjekny hospodar hnuty. „Hdyž k Wam džěch, tak při sebi přemyslowach: Hdyž Wam swój dołh zaplaću, njezměju wjace tak wjele, zo by mi za kilo cokora dosahało.“

„Tuž je mi Waš rukowar radził, zo bych Wam Waš dołh spuščil. Njeksmyj mój dwaj najzbožownějši čłowjekaj po cyłym našim měsće?“

Jednota Bratrska 1972/2

Bibiliske mjeno

Tam daloko wonka w swěće, tam w Slowakskej, hdžež rěč podobnje našeje serbskej klinči, bě so sčchowaca wěcka stała.

Młody wikar podawa bibilsku wučbu. Wón je w tutej wsy rodženy, tuž je zrozumliwy, zo jemu mnozy „ty“ rěkaju. Małemu Palkej pak bě mać kruće zakazała, zo by knjezeje duchownemu „ty“ prajił.

Wikar wospjetuje ze zańdženeje hođžiny:

„Kak rěkaše tón muž, kiž je Israel-ski lud z Egyptowskeje wujedł?“

Palco: „Wažzas!“

Wikar: „Ně. — Mójzas.“

Palco: „Haj — Twójzas.“

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. — Wuchadza jónkróć za měsac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjadyje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamolwity redaktor: superintendent Gerhard Wirth — Njeswačidski. — Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. — Čisć: Nowa Doba, čisćer-nja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-1285).

Budźće witani do Łaza!

Serbski cyrkwinski džěń 17. a 18. junija 1972

Łazowska wosada je nas po našim přeću k sebi přeprosyla kaž hižom tehdom před 22 lětami. Wy wšak wšitcy wěsće, zo je lětsa 100 lět po smjerći Handrija Zejlerja. Tutomu wulkemu serbskemu basnikej a něhdušemu Łazowskemu fararjej plaći naše dopomnjeće.

Sobotu, 17. junija 1972, w 15.00 hodž.

w konsumowym hosćencu „Běly koň“ zeńdžnje cyrkwinski sobudžělačejow.

Knjex Pětr Malink přednošuje wo Handriju Zejlerju, wosebje wo jeho literarnym wuznamje.

Po přednošku změjemy chwile tež za rozmołwu wo problemach našich dwurěčnych wosadow.

Sobotu pojedže z Budestec bus do Łaza.

Z Budestec (njedaloko cyrkwje)	13.30 hodž.
Běłšecy	13.40 hodž.
Budyšin (před póstom)	13.50 hodž.
Mały Wjelkow	14.00 hodž.
Chelno	14.02 hodž.
Łuh/Chasow	14.10 hodž.
Holešow	14.14 hodž.
Njeswačidło (Säuberlichec korčma)	14.16 hodž.
Šešow	14.20 hodž.
Rakecy	14.25 hodž.
Stroža (puć do Šćeńcy)	14.30 hodž.
Šćeńca	14.35 hodž.
Bjedrichecy	14.45 hodž.
we Łazu	14.50 hodž.
Bus bórže po 18.00 hodž. wróćo pojedže.	

Bóh je hnadny.

Wón je nas powolał k swojej wěčneje krasnosći w Chrystusu Jězusu.

Bóh nas dohotuje, nas wobtwjerdža a nas posylja.

Njedzelu, 18. junija

w 10.00 hodž. serbske swjedženske kemše

prědar: farar n. w. Šołta z Wojerec liturg: farar n. w. Paler z Huski, wobaj synaj Łazowskeje wosady, postrowy hošći.

Po kemšach chcemy wěncaj połožiť na rowaj prjedawšeju Łazowskeju fararjow Handrija Zejlerja a Jurija Malinka.

Wot 12.00 hač do 14.30 hodž. připoldniša přestawka z wobjedom, zabawu a spěwanjom na zwučene wašnje na cyrkwinskej ležownosći podla fary.

w 14.30 hodž. hłowna a skónčna zhromadźizna w cyrkwi pod hesłom „Zmysł žiwjenja“.

Přednošować budžeja:

dr. Irena Šerakowa,

wikarka Renata Kralec,

Pětr Malink,

dr. med. Arnošt Wirth.

Kónc budže po 16.00 hodž.

Přindžeće!

Wšitko je derje přihotowane!

Prošće Boha wo Jeho žohnowanje!

Waš Gerat Lazar-Bukečanski,

předsyda

Serbskeho cyrkwinskeho dnja